

## FRUITA DEL TEMPS

### DE LA VIDA I DE LA MORT

Ho veia venir, havia de succeir, era inevitable... Acabaria parlant de l'avortament, "controlat" o no, que és com parlar de la vida i de la mort. Ja que hi som, parlem-ne, doncs!

He vist gent que necessita donar moltes voltes per "justificar" el seu sí a l'avortament: que si els cristians són hipòcrites (llevat d'alguns pocs "desgraciats" que encara creuen en Déu, de bona fe), que si les dones riques són les úniques que diuen no a l'avortament, que si les estadístiques dels avortaments clandestins, que si d'aquí a final de segle s'haurà de recórrer fins i tot al control de la natalitat...

Pobra gent! No caldria pas que hi patissin tant. Només que em diguin que la vida humana és —per a ells, és clar— una simple qüestió de biologia, ja els comprendria. Donar-los la raó, no, però comprendre el perquè de la seva opció, és clar que sí. Quin sentit final pot tenir la vida d'un **primat** de més o de menys, si és que entre simis i homes n'hi ha tants que no se n'accepta la transcendència?

Per altra part, quanta saliva (i tinta) inútil es gasta quan es vol convèncer aquesta gent amb les nostres raons per a impugnar l'avortament! Que si la societat, que si des de quan hi ha vida humana o no, que si les lleis dels homes no tenen autoritat sobre la vida... I naturalment, a ells tot això els sona a música celestial (o infernal, ves-ho a saber!) i no els entra al cap. I vinga a carregar les culpes als mals cristians i tornar a començar la roda...

Personalment, mai no arribaré

a comprendre ni a acceptar que hi hagi algú que tingui **poders** per matar: ni els terroristes ni el govern ni el cristià ni l'ateu, ni tampoc el qui se la passa bé ni el qui se la passa malament, ni els franquistes (que mataren molta gent criminalment) ni els de l'altre cantó (que malgrat que ara no sigui gaire ben vist dir-ho, també van assassinar molts innocents amb l'excusa de fer la revolució), ni el pare ni la mare. **Ningú ni mai** no té dret a matar. Ni la persona que ja s'ha fet vella ni l'infant que encara no ha nascut.

El que passa —penso jo— és que els creients per un cantó i els materialistes per un altre, en aquest terreny no ens entendrem mai, no ens podrem "consensuar" mai. No puc estar-me de tornar a pensar en aquella frase que recordava no fa pas gaire: "Per als qui no creuen en Déu, cap explicació no és possible; per als que hi creuen, no fan falta explicacions".

És per això que no ens convencem mai els uns als altres en aquest tema. L'única postura que podem arribar a assolir és la d'acceptar-nos, que no vol pas dir donar-nos la raó. I sobretot, adonem-nos de la inutilitat de voler-nos enganyar acusant-nos inútilment i estúpidament.

Per aquell que no té —que potser no pot tenir— el sentit transcendent de la vida, l'avortament és un accident més d'aquesta vida absurda. Un accident desgraciat, però només un accident.

Per a la gent que **volem creure en Déu**, la vida —el cos i l'ànima— no és nostra en propietat i no en podem disposar d'una manera absoluta. Per això, des

d'aquesta òptica, sempre direm que no a la mort provocada (tot i que, de vegades, la temptació de dir sí davant dels terroristes i dels violadors, per exemple, ens torturi durament). I, doncs, també no a l'eutanàsia i a l'avortament.

Mirant el món i la seva història, hom s'adona que hi ha temporades en què manen els d'unes idees, i altres èpoques en què manen els de les contràries. Hi ha hagut temps en què, bo i guanyant els que es deien "cristians", les coses no s'han fet pas segons l'ensenyament de Crist. Però en les ocasions històriques en què tenen més pes els que no comparteixen aquelles veritats cristianes, el món sol quedar igualment de galdós.

Crist no evità la matança dels innocents (que no havien fet cap mal), perquè en el pla humà de la història ell no governava: les ordres de matar les criatures les donava Herodes. Quan governaren els fariseus, el van matar a ell que no havia fet altra cosa que bones obres.

Perdoneu-me l'expressió crua: jo penso que totes dues morts són igualment blasmables, i els culpables, igualment bèsties.

Ningú que mati no es pot justificar demostrant-nos que els altres també maten.

Ho sento així. Ara ja he dit el que opino de l'avortament. Preneu-vos-ho com vulgueu, però... penseu-hi, penseu-hi...

Lluís Badia i Torras

### L'ESPERANÇA ÉS POSSIBLE

Davant les dificultats que ens envolten, sorgeix el neguit pel futur i, quasi automàticament, moguts per un desig legítim d'optimisme, fem nostra la dita: cal tenir esperança.

Però hem de parar esment i no perdre que la nostra motivació esdevin-

gui pura il·lusió. Si creiem que el futur ens portarà la solució als problemes que ens assetgen, estem bastint un "demà" que tan sols existeix en la nostra imaginació i, per tant, irreal. L'esperança que necessitem ens ha de fer creure que la realitat que vivim té sentit.

Aquesta afirmació pot deixar-nos perplexos i fer-nos qüestionar, per exemple, quin sentit pot tenir la violència destructora —contrària a l'amor violent— que esclavitzava i esterilitza les persones dels països que la pateixen. Quin sentit té que tornem a parlar, in-

sistentment, de penúria econòmica. Quin sentit té que uns homes eminents segueixin capficats a utilitzar l'amenaça atòmica com a factor d'equilibri entre blocs. No cal aclarir que no té cap sentit que un ésser humà mori fruit de la pseudoviolència, perdent el valor més preuat que posseeix. És ben clar que no té massa sentit que les persones siguin esclaves d'una estructura econòmica que elles mateixes han creat, i convertit en eina d'opressió i de dominació. Evidentment, no pot tenir sentit el desig de protegir la vida amb l'amenaça de destruir tot allò que existeix realment. Malgrat tot, l'esperança és possible.

L'ésser humà pot trobar sentit en la

seva vida. Cal fer palesa, en primer lloc, la pròpia existència, tal com és. L'existir assoleix el seu sentit ple en la dinàmica de l'afecte: estimar i ser estimat. Només des d'aquí, la lectura de la realitat adquireix matisos nous, malgrat que això no soluciona encara la manca de sentit de moltes de les experiències que, inexorablement, hem de viure. Però només així podrem plantejar-nos la recerca d'una resposta definitiva als nostres desigs d'esperança.

Trobarem les solucions urgents, necessàries i eficaces als problemes de l'actualitat, si creiem que el marc global de la nostra realitat present pot convergir cap a una configuració social més joiosa i solidària, i si posem tot el

nostre esforç perquè succeeixi així. Construïm-la, científicament i seriosa, amb "realisme existencial"; possibilitem les condicions necessàries perquè arribi. Serà la millor manera de motivar la realització de les solucions que calen per al present. Probablement aconseguirem, d'aquesta manera, donar sentit a la nostra esperança, o dit altrament, des d'aquesta esperança recuperarem el sentit del nostre present.

I podrem afirmar que, malgrat les expectatives poc favorables de la nostra realitat desconcertant, l'esperança és possible.

Francesc Viñas  
de l'Àmbit Maria Corral

## EL COLLSACABRA VISCUT

### RECORDS DE QUAN ESCRIVIA EL COLLSACABRA

Fou una obra de joventut i de convalsència. Més tard, em penso que ja no hauria tingut temps de fer-la, perquè calia escriure-la a poc a poc, com qui camina ara un pas ara un altre i de tant en tant s'hi pensa. Fou, en efecte, un llibre "caminat" i una conseqüència d'haver viscut, uns quants anys abans, en repòs en els mateixos llocs. Un repòs forçat per la malaltia però que feia feliç si se sabia omplir de voluntat de viure. Així vaig escriure aquell llibret, *El Collsacabra*, un tribut impremeditat però encara més real, a les terres que em varen veure renéixer.

Avui és un llibre que els col·leccionistes i els bibliòfils tenen per rar, perquè no circula gaire. La persona que em va empènyer a fer-lo i que el va editar, volia una edició restringida, per als afeccionats i els entesos. Un llibre-objecte que en la seva elaboració fos digne de la tradició —refermada durant la postguerra per salvar, en petit, la dificultat de la censura—, de la bibliofília catalana. De la raresa de l'obra en dona fe la justificació del tiratge, inscrita amb orgull a tota pàgina després de la portada: "Aquesta edició, —diu— orna da amb vint-i-tres aiguaforts de Joan Barbarà, comprèn cinquanta-cinc exemplars numerats, en paper de fil Guarro, que es destinen a l'autor i als

seus amics. —Els exemplars de l'1 al 15 inclusivament, van acompanyats d'una de les planxes. Han estat impresos, a més, diversos exemplars de col·laborador. —Tota altra planxa ha estat destruïda. Fou impresa per S. Salvador i Cots, de Barcelona". Aquest nombre limitadíssim d'exemplars, la cura amb què es féu l'edició i el seu cost expliquen que encara fa poc, al cap de més de vint-i-cinc anys —el llibre sortí el 1956—, algú se'l fotocopiés per tal de

tenir-ne constància.

Tanmateix, no em sap greu que les coses hagin anat així: que el llibre s'hagi pogut mantenir en una situació semblant a la clandestinitat pràctica en què va néixer, i que sigui un llibre gairebé secret. Perquè sempre fou un llibre íntim, tractat amb amistat i de l'amistat, el sentiment que m'omplia a vessar en aquells anys, abans de l'amor i del matrimoni. Els noms dels amics encapçalen diversos capítols, i tots ells

